

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografelei arhiepiscopale Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 13 Decembre, 1895.

Am trecut în cele din urmă și peste alegerile municipale, doră cele din urmă în viața statului nostru.

Nu au fost așa de sgomotose acele alegeri, precum se credea că vor fi, și precum ar fi trebuit să fie, dacă ar mai trăi omenii în vremile, când acele alegeri avu un sens, și prin acesta un farmec nu pentru noi români.

Aveau elefarmec întru compatrioții nostri unguri, cari în viața municipală se manifestau în adevăratul lor caracter, dară pentru noi nu au avut și nici acum nu au nici un farmec.

Noi am tras învățături din restaurațiunea, care tocmai acum s'a încheiat și acestora, trebuie să le dăm expresiune pentru cetitorii nostri și pentru poporele, cu cari trăim împreună.

Avem o mare mângăere, cărea i-am mai dat expresiune în țăriul nostru.

Avem o mare mângăere, că aprôpe în țara înțregă poporul nostru a fost strêns legat de conducătorii săi, și nu a mai rătăcit, dat pradă neamicilor nêmului nostru.

Nu am mai fost martorii scenelor umilitore, că poporul nostru se fie condus, ca mielul de jertfă de câtră argații actualului curent dușmanos existenței, dușmanos desvôltărei nôstre naționale.

Poporul nostru a venit la conșiența demnității sale, poporul nostru a mers după conducătorii săi, și acest fapt a insuflat îngrijiri conlocuitorilor, cu cari am împărțit și încă împărțim amarul vieții.

Participarea românilor la alegeri au insuflat îngrijiri compatrioților nostri sași, și ei au dat expresiune acelor îngrijiri.

Nobili la suflet, cum au fost și sunt față cu noi compatrioții nostri sași, ei s'au pus pe visuni.

Copii desmerdați ai sorței, născuți și crescuți în privilegii, și la restaurațiunea în acest an au vêdut

tot păduri ardând, păduri în flacări, păduri luate dela români. E natural deci, ca în urma flacărilor să numai afle aceea umbră răcoritoare, unde se se desfășoare în abundență, pe care și o dă viața isvorită din privilegii și prerogative.

Participarea românilor la alegerile municipale este pericol național pentru compatrioții sași, de aceea ei au suflat în trimbița de rêsboiu.

Cele înțemțate cu ocaziunea restaurărei în comitate Sibiuului sunt cunoscuta publicului nostru.

Românii au tras consecunțele în mod loyal, atâta și mai mult nu.

În adunarea municipală compatrioții nostri sași sunt în colosală majoritate, în comitat ca naționalitate sunt în disparență minoritate.

Majoritatea în congregațiune se datorează învâștării, de cari s'au bucurat și încă se bucură.

Ne-au aruncat numai sfârmituri, sfârmiturile din biblie, ce cad de pe masa domnilor, căci în congregațiune ei sunt domni.

Sfârmitur lor le-au dat până acuma forma unei înțelegeri frațesci.

Acuma o au frânt și aceea, o au frânt, căci le pare, că au fost prea marinoși, au dat prea mult, când puteau să nu ne dea nimica.

Și totuși dêrna nôstră ținută o timbră de ingratitudine pentru binele de până acuma.

Se mai arată supărări pentru că românii au voit să aibă 12 reprezentanți în consiliul comunal din Sibiu.

Grozavă impertinență din partea românilor din Sibiu. Dintre aprôpe 80 se aibă ei 12 reprezentanți.

Nu sunt mulțămii români cu numărul cel mare al angloizațiilor români dela magistratul din Sibiu, căci dora cele mai de influență posturi sunt exclusiv numai în mâinile românilor, cele neînsemnate sunt exclusiv în mâinile compatrioților sași?

Voiesc dora români, ca afară de posturile însemnate ale măturăto-

rilor de stradă se aibă la magistratul din Sibiu și alți angloizații?

Priviți cum ard pădurile! Cum se nimicesc buna armonie în natură din ingratitudine românilor, că și ei se pot încălzi la sora și pot se bea apă.

Organele guvernului s'au arêtat violente preste măsură la alegerile din tômna acesta.

Folosindu se de legea electorală, care pune candidarea în mâinile celui suprem, organele guvernului au făcut alegerile după placul lor, cu totală desconsiderare a românilor.

Tôte aceste ne servesc ca învățatură!

După o amortelă de ani aprôpe 30, în tômna acesta am dat din nou semne de vieță, și am insuflat îngrijiri.

Acêsta se nu ne supere.

De oput demn de sine, și care ține la drepturile sale, vrâșmașul are respect.

Respectul acesta aduce cu sine, ca vrâșmașul se caute a se asigura.

Modul cel mai bun de asigurare este, ca se caută a îndestuli pretensiunile contrariului meu, dacă nu-l pot nimici.

Pe noi nimici nu ne mai pot. Vor căuta deci să ne mulțămescă după dreptate și ecuitate, și acêsta în interesul patriei comune.

Revista politică.

„Pester Lloydul” de alaltăeri publică o corespondență datată din București, în care se ocupă cu deschierea corpurilor legiuitorie din România. Între altele, dăce amintitului guvernamental, că, de ôre-ce actualul partid guvernamental a pus totul în mișcare, ca să eschidă, dacă se va putea, de tot din parlament pe aderenții fostului guvern, din acêstă cauză nu s'au putut evita, ca între noii membrii ai reprezentanței popo-

rului, să observi și mulți noivi. Întră acêstia caracterisază pe ministrul Fleva, carele, deși e cam albit, totuși și-a păstrat energia, care e evidentă și din trăsăturile feței.

Ceea ce s'a ăis în mesagiul de tron asupra politice esterne, — continuă „Pester Lloyd”, — are ce-i drept o importanță foarte mare reală, însă o însemnătate foarte mică parlamentară, pentru că cestiunile de natură esternă stau afară de sfera de activitate a parlamentului și pentru că în fine nu e meritul unei sau celeilalte partide, ci al regelui precăut și înțelept, că România prin alipirea câtră tripla alianță a fost adusă în poziția, să pôta fi și în fața evenimentelor din orient de evloptare un rașim de ordine și de desvôltare liniștită. Așa, cum a vorbit mesagiul de tron național-liberal despre situațiunea esternă, așa ar fi putut, ba ar fi trebuit să vorbescă ori și care alt guvern al României! Despre o politică de intervenție afară de granițele țerei n'a fost nici o vorbă în mesagiul, întocmai precum nu s'a ăis nimic nici despre ridicarea din vigôre a legii maxsimului sau a legii mineilor (aludant la Phrasendrescher), ca Delavrancea și alții, o stigmatizaseră ca pe o estradare chiar a României la aventurieri străini. În ce privește starea țerei altfel se interpretă din partea organelor guvernamentale, ca din partea celor opozitionale! E vorbă, ca taca pentru cler să se disolvă. Dar acêsta cestiune are așa de puțin interes principal, ca și scăderea dării pentru drum sau disolvarea anunțată a mării parcelelor, prevădute numai în mod excepțional în legea lui Carp pentru parcelarea domeniilor, a mării parcelelor din domenii pentru țărani. Lucrul principal din legea lui Carp a fost, ca să împărtășiască țărani, cari n'au de loc moșie, cu loturi mici de pământ până în 5 hectare. Formarea unor proprietari de mijloc țărănesci prin împărțirea de loturi mici de pământ a fost o iniția-

FOIȚA.

CULTURA ORZULUI.

Pe când sêcara și grâuul n'au dat, de mai mulți ani, din cauza grêului scădut, fôlosele așteptate, orzul a obținut totdeuna față cu celelalte cereale, prețuri avantajoșe. Causa se află, precum se știe, în consumația crescândă a berei în țara nôstră. Berea nu face, ce e drept parte din trebuințele neapărat necesare ale vieții, totuși are un rol important printre beuturile, a căror destinație consistă în îndulcirea părții materiale a existenței nôstre. Înmulțirea numerôsă a fabricilor de malt în Germania, — în cei 6 ani din urmă s'au fondat 116 fabrici de malt, — promite cu deplină siguranță o desfacere totdeuna mare de orz. Mai e de observat, că Germania nu e nici aproximativ în stare a produce cantitatea de orz necesară pentru fabricarea berei. Pôte va fi cu puțință în Germania de a da urcasei orzului produsul net al multor gospodării. Acêsta e cu atât mai mult necesar, cu cât în statul nostru vecin, Ungaria, se fac sfortări mari pentru a ridica

cultura orzului. Acolo există aceleași cauze, ca la noi.

În urma concurenței transatlantice în grâu, esportul de grâu în Ungaria scade tot mai mult și nu mai e avantajos, așa că privirile se îndreptă spre o cultură mai intensivă a orzului, pentru fabricarea berei. Nu e lucru ușor pentru cultivator a obține un bun orz, pentru fabricarea de bere. O cultură avantajoșă depinde din capul locului, mai mult, ca la celelalte cereale de felul potrivit al pământului și de climă. Calitățile ce se cer dela un orz escelent sunt altele decât acelea cerute la restul cerealelor. Pe când la acestea părțile azotate sunt cele mai prețioșe, la orzul pentru fabricarea de bere se cere mai cu samă existența de principii desazotate, și mai cu samă existența de principii general e un principiu important de observat în cultura orzului pentru producerea maltului, adecă a nu produce decât orz sêrac în albumin.

Pentru a-l obține, cultivatorul se alêgă speciei bune de orz sêrac în albumin, să procedee însă de o altă parte cu precauțiune la întrebunțarea de îngrășămintă azotate.

Pe lângă cantitatea albuminului, cantumul materiilor folositoare se impuțineză și prin cõja orzului, care se compune în gene-

ral din fiore de lemn. Cu cât mai fină e cõja, cu atât mai mult substanță se află în orz. Grâuțele cele mici de orz dau deci o cantitate mai mică de substanță folositoare decât grâuțele mari, de aceea grâuțele cele mari sunt de preferat în fabricarea berei. Mai e cerra tehnica fabricii de bere a mărime cât se pôte de egală a grâuțelor, mai cu samă în privința facultății germinative, pentru a obține un beneficiu complet la prepararea maltului. Deși păreriile fabricanților de bere și a celor de malt sunt adesea divergente cu privire la ceaa-ce constituie un bun orz pentru bere, totuși majoritatea consideră, ca având mai puțină valôre acel orz, care conține multe grâuțe virtôse, și anume fiindcă maltul făcut din astfel de orz, produce mai puțin și îngreunază fermentarea. Se desce acêsta prin constatarea empirică, după care canalurile fine umplute cu aer în grâuțele orzului sunt mai înguste în cele virtôse, decât în cele fainôse. Apa pârtrunde deci mai încet în ele; nu sunt încă destul de umflăte, când orzul e pus pe aria de malt, abia încep să se dea mai târziu și produc un malt, care nu e de același fel. Orzul care arată fractură fainôșă e considerat ca mai bogat în amidon; acel cu fractură virtôșă, mai bogat în albumin.

De ôre-ce starea virtôșă și cea fainôșă stau în legătură cu buna și réua calitate a orzului, tot așa precum și cantitatea de albumin, rezultă că același raport esbistă, cel puțin în general, între cantitatea albuminului, starea virtôșă și cea fainôșă. Cele ăise vor indica cultivatorului calea de urmat în întrebunțarea mijlocelor de producțiune pentru a obține un orz, care să corêspundă cerințelor menționate. Înainte de tôte calitatea solului e de mare importanță.

Un pământ môle, unde s'a aplicat cultura adâncă, produce totdeuna orz bun pentru fabricarea berei. Avantagiul principal consistă în aceea, că țaria agniferă a pământului arabil creșce cu cât plugul pârtrunde mai mult.

Înveșoșarea egală a orzului cu apă e, se înveșoșă, foarte decisivă pentru cantitatea și calitatea recõltei. Mai înainte s'a păstrat în unele ținuturi o limită ôre-care în care se cultivă orzul; astăđi limita așa zisului sol de orz a fost de mult trecută și se va călca încă, de ôre-ce e la îndemână de a întrebunțarea și pământurile mai puțin favorabile prin măsuri potrivite la cultivarea orzului.

Cele mai puțin șanse vor avea probabil pământurile grele și umede (ude).

tivă foarte bună, poate fi însă sistată fără vătămarea scopului principal din legea lui Carp. Faptul, că ministrul actual de domenii va supune parlamentului legea pescăritului, pe care guvernul trecut n'a avut timp s'o supună discuțiunii, e o satisfacție pentru urzitorii acestei legi. Tot așa poate fi mulțumit și fostul ministru de finanțe, Ghermani, cu împregiurarea, că succesorul său deficitar din anul din urmă îl scuză cu secerișul cel slab și cu prețul scăzut al bucatelor. Ce ar fi și putut el dice față de un sistem financiar, care a putut arăta regulate excedente cu totă urcarea cheltuielilor statului în fie care an dela 1888/89 până la 1894/95? Că noul ministru de finanțe, Cantacuzino, se laudă cu cea mai mare punctualitate în încasarea venitelor statului, e un lucru laudabil. Că prin aceea însă se va delătura pericolul deficitului, rămâne indoială. Să vorbească și despre economii în casa statului. Inse acestea vor privi numai pozițiile mai mici din buget. Pretensiunile principale pentru datoria publică, pentru armată, școlă, finanțe și interne vor rămâne tot acelea sau se vor mai urca, și eventualele economii se vor absorbi prin urcarea salariilor la militari, prin întregirea echipamentului armatei și altele; se șvonesce, ce-i drept, că în ministerul de finanțe se ocupă omieni cu idea unui monopol al spiritului, cu o dare treptată după venit și cu o reformă a dării pentru meserie.

În mesagiul de tron nu se vorbește nimic despre aceste proiecte, dintre cari acela asupra unei reforme generale a dării e o moștenire a erei financiare de sub Ghermani și Carp. Că sunt necesare reforme, nimenea nu dubită; cu toate acestea se pare, că ministrul de finanțe în această privință își rezervă mâna liberă.

Și asupra reformei anunțate a școlii populare s'au dis tot atât de puține, ca și asupra revizuirii legii a judecătorilor de pace. Totuși este cunoscut, că ministrul Stătescu vrea să reducă foarte tare numărul acestor judecători. Ce-i drept, din punct de vedere financiar, acesta va fi o economie, însă pentru aceea se va face populațiunii țării mari greutate, în ce privește folosul ei din judecătorii țării. În ce privește în fine decentralizarea anunțată de Fleva, actualele împrejurări ale țării îi vor face mari dificultăți la realizarea acestei intențiuni. N. Fleva se provăcă, ce-i drept, la dorința exprimată în constituție asupra unei decentralizări progresive, și nimenea nu-i poate contradice, când vede el un ideal în lărgirea auto-

miei comunale nedespărțite de această decentralizare. Inse idealistii au fost de mult cei mai răi politici practici, și România va datora în tot cazul mai multă recunoștință unui politic real fără poezie, care stătoresce măsura, în care are să se dea autonomia comunală, după maturitatea politică a masei celei mari, decât unui politic ideal, care în credința, ca să-i facă țării posibile, iute și degrabă cele mai înalte scopuri ale unei administrațiuni de sine și cu pricepere, ar pregăti în realitate numai o anarhie fără margini. — Intrăga corespondință e o laudă binemeritată la adresa fostului și capabilului guvern al României!

A supra fugii lui Said pașa, despre care am amintit și noi în ziarul nostru, s'a exprimat Tewfik pașa în următorul chip: „Said pașa a fugit la îndemnul guvernului din Londra. Ambasadorul englez din Constantinopol, care, eu știu pozitiv, că în timpul cât a petrecut în Londra, a fost grămădit cu imputări din partea lui Salisbury, s'a întors la Constantinopol cu o dispoziție rășboinică și a început să samene discordie între bărbații cei mai însemnați ai Turciei și între Sultanul. Consecința a fost fuga lui Murad Beys, alui Said pașa și a altor bărbați de stat, cari ar fi putut face Turciei mari servicii. Prin acesta a voit guvernul englez să transpună pe Sultanul într'o poziție grea și să-l siléască, să cêră ajutor dela englezi. Englezii se înșală însă amar! În sinceritatea lor nu crede aici nimenea, și dacă ar trebui să cêră Sultanul dela cine-va ceva ajutor, atunci rușii vor fi aceia, față cu cari turcii au simpatii și încredere“.

Despre armeni s'a exprimat Tewfik pașa foarte aspru. „Acum“ dise el, strigă armeni: Să ne unim! Acosta e ridicul. Cine, dacă nu ei, ne sapă pe noi! Toți gândesc despre noi, nu știu pentru ce, că suntem un fel de animale sălbatică, și totuși toți se refugiază la noi. Trăiesc acum mai puțini refugiați la noi? Nimenea nu-i atinge, nimenea nu se interesază de ocupațiunile lor. Numai mulțămăit armenilor și grecilor, se află Turcia acum într'o stare atât de miserabilă. Ei trăiesc la noi, ne înșală, și apoi îndrănesc să strige, că noi suntem animale sălbatică și răpitoare“. „Eu sunt încremenit față cu obrășnicia armenilor, cu care strigă ei după independență. Să așteptăm să vedem, dacă se vor simți ei mai bine sub un alt guvern, dacă ei sub alt guvern se vor bucura de atâtea libertăți, ca sub al nostru. Priviască ori cine, ce fac armenii la noi,

și ce plătesc ei guvernului. Fie-care face negoț și nu plătește de fapt nimic; afară de aceea ei țin spelunci secrete de joc și sfășie prin aceea poporul, și dacă în fine îi prinde poliția, se dau de supuși rusesci. Este aici (în Constantinopol) d. e. un armean, care, ca să pôtă deschide o speluncă secretă de joc, s'a dus la Odessa, a trăit acolo 6 luni, apoi s'a întors ca supus rusesc“!

Conflictul dintre America și Anglia a ajuns foarte departe. Președintele Cleveland insistă să provôce pe Anglia. El a subscris hotăririile camerei și a senatului cu privire la Comisia, care a fost trimisă la Venezuela și va denumi conform acestor hotăriri și pe membrii comisiunii. Pe când se joca capul statelor unite într'un mod atât de temerar cu rășboiul și unele dintre foile americane răspândesc veștile cele mai necredibile, ca să sperie pe Anglia, ba istorisesc chiar și povestea, că Rusia într'un cas de rășboi ar pune totă flota la dispoziția statelor unite, pe atunci să validitează în o parte din presa americană o reacțiune sănătosa contra rășboiului. Opinia publică din America de Nord nu vrea nici un rășboi, și acesta o spun nu numai unele jurnale, ci și corporațiuni cu mare influență!

Dușmănia vechiă dintre Rusia și Anglia își află cea mai aprigă expresie în judecata foilor rusesci despre conflictul d'între America și Anglia. Jurnalele nu cred, ce-i drept, că va ajunge lucrul la un rășboi, sunt însă de părerea, că Anglia va ceda și că va abdice dela pretensiunile ei, de a avea rolul conducător în toate cestiunile internaționale. Foia semi oficială rusă, Wjedomosti din Petersburg, al cărei director e un intim al țarului Nicolae II. a scris, că în Rusia au fost considerate statele unite, ca un aliat natural și sincer al imperiului rusesc și că tot acesta se va întempla și în viitor. Anglia, care stă acum izolată, va trebui să cedeze. Nowoje Wremja scrie, că o slăbire a Angliei în Europa, ca și în Orientul îndepărtat e inevitabilă. Tote planurile cabinetului englez pe terenul politice internaționale trebuiesc zădărnice, ca astfel să pêrdă Anglia rolul de conducător în aceste cestiuni, dacă nu vrea să-l lase de bunăvoie. — Să vede dar, că nu au tocmai nedreptate acele foi americane, care contéză la ajutorul Rușilor.

și orz ordinar (landgerste). Orzul chevalier e acela, care dă produsul cel mai mare pe așa ȝisul pământ de orz din nascere. Orzul imperial, care cere asemenea pământ foarte cultivat, se dice că preserva, din cauza rigidității paiului, de încoțirea cerealelor în deposit. Orzul ordinar e mai puțin pretențios, și cultura lui e mai potrivită în multe împrejurări.

Am făcut mai multe încercări cu orz ordinar și orz chevalier, în pământ calcar, unde mai înainte se cultivase sfecla; orzul chevalier era inferior celui dintâiu în privința cantității grăunțelor, egal prin calitate, superior în produsul paiului.

În casuri dubioase e deci mai avantajos pentru cultivator, ca să constate prin încercări, care specie corăspunde mai bine naturii pământului. Pericolul înmagazinării se favorisează, de sigur, mai mult prin întrebuintarea plugului de sămănat în rënduri.

Sămënța bună de tot se obține prin baterea snopilor cu un băș, așa că grăunțele cele mai bune ies și se simt mai puțin vătimate.

Dacă cine-va vrea să facă, pe o scară mică, o cultură aléșă, trebuie să procedeze astfel, ca să alégă grăunțele cele fainoșe, de orece e de presupus, că ele vor transmite o cantitate mai mică de albumin. În privința

secerăturii orzului, timpul potrivit variază. Unii consideră, ca cel mai nemerit, acela când orzul e galben, precum acest moment trece drept cel mai favorabil și în privința celorlalte cereale; și cu atât mai mult, că la o secetă mare tocmai orzul se cöce complet într'un mod surprinzător, și că atunci ies ușor grăunțele cele mai bune sau se rup spicuri întregi, pe când facultatea germinativă nu suțere nimic print'r'o secerătură timpurie. Pe de altă parte însă fabricanții de bere susțin, că orzul devenind cu totul copt de paiu, dă un grăunț mai môle și un malt mai aromatic. În ori ce cas, nu e indicat a aștepta până ce orzul se cöce deplin; momentul cel mai oportun al secerăturii e probabil în timpul trecerii dela starea, când orzul e galben, la starea când e copt de tot. La nici un alt product nu suntem mai mult siliți a întrebuinta tratarea sacă în cursul recoltei, decât tocmai la orzul pentru fabricarea berei. De aceea bucatele (grâne) destinate pentru malt se fie sămănate totdeauna fără trifoiu, pentru ca uscarea orzului neamestecat cu trifoiu să se facă în foarte scurt timp.

Acosta e foarte important, căci orzul, care a suferit de plöe, n'are nici o valöre sau foarte mică în fabricarea maltului. Orzul e, prin barba sa lungă o plantă foarte ușor

Érași „TRIBUNA“.

Ziarul „Tribuna“ este încă tot în elementul său de nutremânt spiritual cel adevărat, și-și împlinește misiunea cu multă consecuență.

În numărul său de ađi atacă din nou pe Escelenția Sa metropolitul nostru pentru două incidente, cari „Tribunei“ sunt binevenite spre a făuri din ele preteste ca să lovéscă în capul bisericii noastre.

Am mai ȝis'o, că punctul principal din programul „Tribunei“ a fost să pornéscă cât mai dese atacuri asupra Escelenției Sale metropolitului, și punctul acesta principal din program este și ađi problema ei.

Dar să vedem incidentele din cari pornind „Tribuna“ a năvălit din nou asupra metropolitului nostru.

Învătătorul din Ciöra Simeon Socaciu publică în ziarul „Tribuna“ de ađi, că Escelenția Sa metropolitului nostru l'a suspendat dela oficiul învățătoresc și beneficiu pe timp nedeterminat „pentru crimă de agitație și delict contra autorității publice“.

Bietul învățătoriu imbetat de pornirile „Tribunei“ mistifică adevărul și prin acesta vine însuși să calumnieze pe metropolitul său.

Lucrul stă astfel:

A venit dela ministru arătarea, că învățătorul din cestiune e pus sub acuză judecătörescă pentru agitare și împotrivre față cu autoritatea publică; de aceea ministrul a cerut să fie suspendat acel învățătoriu dela oficiu și beneficiu.

Prin o cercetare prealabilă făcută pe calea oficiului protopresbiteral s'a constatat prin propria fasiune a învățătorului, că el în biserică în loc de a ceti cuvântarea bisericăscă menită pentru aceea ȝi, a pitulat în cartea de cuvântări bisericăscă ziarul „Föia Poporului“, și din acesta a cetit în sânta biserică un articol ȝlaristic.

Pentru acosta, și singur numai pentru acosta profanare a bisericii a fost acel învățătoriu suspendat, ér ce privește provocarea venită dela ministeriu, consistoriul a răspuns, că ascéptă terminarea procesului la judecătoriile criminale, și a făcut pendente măsurile ulterioare dela comunicarea sentențelor judecătöresci, ajunse la valöre de drept, într'una cu întreg corpul actelor.

Étă deci ținuta metropolitului nostru, sau drept vorbind, a consistoriului archidieceșan, pentru care „Tribuna“ devine din nou furibundă până la estreme.

Dar mai este ceva. Tot în acel

Cum s'a ȝis deja mai sus, îngrășarea excesivă cu azot contribue la formarea de albumin și întârziează în același timp cöcerea.

În cazul contrariu se pöte întempla, că îngrășarea excesivă cu acid fosforic contribuie așa de mult la cöcere, încât pörtă prejudiciu formării elementului fainos. Îngrășarea e deci una din cele mai importante cestiuni în cultura orzului. Basa unei alimentări egale a plantei orzului se află, în esență, în vechea țarie a pământului obținută prin îngrășare cu baligă.

Din acosta cauză orzul ocupă primul rang în seria cerealelor, după produsele câmpurilor cultivate, cari au fost îngrășate cu baligă.

Intr'un pământ astfel pregătit va lipsi rare ori azot, și dacă acesta, față cu celelalte principii nutritive din plantă, ar fi relativ în cantitate mai mică, se pöte veni în ajutor cu azotat de sodă. Pentru a întâri mai mult pământul, se recomandă și îngrășământ conținând acid fosforic și kali (potasă), dacă se presupune lipsă de asemenea materii. Se înțelege, că alegerea calității nu e indiferentă. Mai înainte s'a cultivat apröpe numai orzul vierzeilig, de când însă s'a trecut, în general, la cultivarea orzului zweizeilig pentru fabricarea berei, și anume trei specii și varietăți: orz chevalier, orz imperial

de cunoscut, chiar pentru locuitorul de orașe mari. Dar pentru ce are acosta barbă (ȝepe)? Cercetarea microscopică arată, că sunt mijlöce de evaporizare.

Cine n'a admirat într'o diminșă frumösă, seniină, miile de picături de apă, care atărnä de iarbă și de plante. De obicei se consideră, ca rouă.

Inse numai în parte sunt vapori de apă; câte odată cu totul alt-ceva. În cele mai multe casuri acest fenomen e o secrețiune de apă făcută prin foi.

Evaporizarea apei obicinuită e câte o dată împedecată print'r'o aglomerație de vapori de apă în aer sau print'r'un timp noros; atunci are loc secrețiunea de apă în formă de picături prin foile celor mai multe erburi de livadă.

Locul unde apa circulă în foi, sunt anume părți ale vinelor din foi, care sunt de obicei unite cu canale secundare numeroșe și care se termină în dinții föiei sau la anume locuri dela margine; aci ese apa în formă vizibilă de picătură.

E curios, că plantele leguminöse și altele nu secretéză nici odată în formă de picătură.

Pare că aci ajunge transpirarea în formă de vapori, pentru a îndepărta apa de prisos din plante. Pentru o cercetă barba orzului

număr al „Tribunei“ sub titlul „Mai nou“ aflăm următoarele:

„Încă o victimă“.

Din Hațeg ni-se scrie, că bravul învățătoriu N. Trimbiționiu (din Grădiște) a primit ordinul ca pe 27 c. să fie la temnița din Seghedin, osândit fiind de tribunalul din Deva, pentru pretinsa agitațiune.

În același timp s'a comunicat, că Miron și-a făcut și el datoria: a suspendat pe bravul învățător.

Metropolitul merge deci, cum se vede, pretutindea și în tôte, mâna în mâna cu guvernul.

Cu această notiță s'a păcălit însă foarte amar „Tribuna“, pentru-că învățătoriu Trimbiționiu nu este învățătoriu greco-oriental, și în comuna Grădiște nici nu este popor cu scôlă greco orientală; dacă dar pe numitul învățătoriu l'a suspendat un metropolit, pe acel metropolit „Tribuna“ n'are să-l caute în Sibiiu, ci pôte la alt loc, döră chiar la acel loc, de care „Tribuna“ nu se atinge nici odată, decât numai cu tot felul de laude și gloriificări; se înțelege, că acesta este espedientul cel mai rentabil pentru a-și aduna prenumeranți.

Mai avem de observat: că ținuta din acest timp a „Tribunei“ ne vine cumva neexplicabilă, dacă e adevăr ce se vorbește, că acel diariu stă acum sub stricta supraveghere a comitetului național eșit din prinsöre, și în special, dacă e adevăr ceea-ce se afirmă, că în „Tribuna“ nimic nu se pôte publica fără a trece prin censura asesorului dela consistoriuul nostru arhidieceșan, Nicolae Cristea.

Am dori să se facă lumină în privința acêsta, și să șcim și aceea, dacă aceste nemernice atacuri asupra persoanei Escelenției Sale, metropolitului nostru, să fac cu consimțământul comitetului național?

Mai este încă tot în Nr. de adi al „Tribunei“ în rubrica „Cronica“ și un al treilea atac, la care însă noi aici nu mai reflectăm, fiind el peste măsură prost, în tocmai ca autorul lui.

Răsunet

la articolul „la cestiunea subsistenței protopresbiterilor nostri“

În consonanță cu titlul articolului, autorul, N. Manegut are în vedere numai starea (materială) a protopresbiterilor. Ține, precum se vede, la țica: „cămășă e mai apröpe decât rocul“.

Nu contestez critica situațiune în care au devenit protopresbiterii nostri în urma de nime-doritelor legi politico-bisericesci; — dară nici critica

în această privință, s'au luat două spicuri verđi, cât se pôte de egale și unui spic și s'au luat țepele. Ambele paie au fost puse în câte un păhar umplut cu apă, cu capêtul de jos tăiat în apă. Pe suprafața apei s'a turnat un strat de ulei, pentru ca apa să nu rămână în contact cu aerul, și să nu pôta deci, pe lötă suprafața, evaporiza; apa n'a putut ajunge la spic decât prin canalul paului și evaporiza aci într'un cât o permitiu organele plantei. Paharele cu paiele fură esact cântărite și gradul de evaporizare al apei s'a recunoscut din scăderea greutatei.

Étä care a fost rezultatul: prin spicul lipsit de țepe, au evaporizat în 24 ore numai 1.5 gr. apă, prin cel avënd țepe însă 7.3 gr. apă.

Folosul ce'l aduc țepele e, evident, cu cât mai multă apă evaporizează în țepă, cu atât mai mult suc și substanță nutritivă e dus dela rădăcină spre grăul, ce se află sub țepă, cu atât mai mare pôte deveni grăunțele; se șcie, de altmintrelea, că sub cele mai lungi țepe se gășesc cele mai grele grăunțe. Pôte că acêsta particularitate fiziologică a țepelor orzului va da un punct de rađam pentru cultura alêsă.

(„Timpul“).

și mai deplorabila situațiune în cele materială a parochilor gr-or. din întréga arhidieceșă, ori că au venit aceste nefaste legi, ori că ele n'ar fi venit, încă nu o va puté contesta ori ce om condus de simțul de dreptate!

Macsima latină: quem dii odere pedagogum fecere“ mai că s'ar puté ađi la finea secolului acêstui pe dreptate transforma în: „quem dii odere parochum Transilvaniae greco-orientalis ritus fecere.“

Pentru că spună-mi mie ori cine, care speciă de pozițiune, ce ocupă ver o oficianți în statul nostru este mai nebagată în semnă, ca aceea a unui paroch gr-or din arhidieceșă Transilvaniei?! Oficialii tuturor branșelor, începând dela Ministru până la cel din urmă servitor de cancelariă și au salariile lor fise și la timpul seu li asigurată și o pensiune pentru țilele așa numite negre. Ba vedem, că în mesura în care se croesc nouă posturi de oficianți, în aceeași măsură se înmulțesc și ridică și salariile acestora; esemplu. noua dispozițiune din comitatul nostru referitöre la amploriați de fôrsterii; — numai statul preoțesc și în special noi parochii gr-or. din arhidieceșă, pare că suntem urși a fi considerați, ca un ce nesistent în statul nostru, caracterizat liberal și constituțional!

Dară să nu atribuim, fraților, ca mulți alții, cauza acestei deplorable steri superiorilor nostri, nici celor bisericesci, nici celor politici, ci nouă înșine. Da accentuez, că nouă înșine. Căci noi preoții nu dăm nici un semn, că existăm; căci nu ne afirmăm cum ar trebui, și căci nu dăm celor ce se cuvine să cunoscă, că statul nostru (preoțesc) întocmai ca și celelalte din patriă încă formeză un factor principal în viața publică a statului nostru politic, la a cărui existență și noi contribuim, dacă nu mai mult ca alții, apoi de signr atât cât acelea. Cine pôte trage la îndoială fidelitatea noastră înăscută, cătră patrie și tron?!

„Crelem-i Maria Ta! că credincios talmăcesc rugarea preoției mele, carea în tôte țilele se rögă, ca să dea tatăl cereș bunului nostru domnitoriu țile îndelungate, cu pace și cu indestulare, când îți arăt, că al unsprezecelea cês este, ca preoția mea să se pună în dotăție“, a đis nemuritoriul Andreiu în reprezentanția sa, cătră comisariul împărătesc Bach.

E peste al unsprezecelea cês acum fraților preoți, e tîmpul suprem ca să eșim din amorțelă; e tîmpul să ne validăm!

Fără îndoială pași sau făcut și până acum de cătră organele nostre bisericesci și rezultatul l'cunoscemcu toții.

Urméđa deci de sine, ca să căutăm și alt espedient într'un ajungerea iustului scop.

Principiul, care ni l'recomandă Păr. Manegut: „calea crucei“, calea suferințelor „așteptarea după vremuri mai bune“, ar avé un sens din punct de vedere real; érá a trăi numai după idealuri, nu e cu puțință, și a aștepta până să cadă dea gata porumbii fripți în gură încă s'ar putea asemenea cu speranța jidovilor în venirea lui Mesia.

Dacă incumbe ori cărui părinte datorința, ca să se îngrijescă de creșterea fiilor sei, ca aceștia să devină membri folositori șieși și societății, apoi cu atât mai vërtoș se pretinde acêsta datorință dela preoți, cari, cu puțină excepțiune, de care mi se pare și P. Manegut face parte, sunt mai toți binecuvântați de bunul Dșeu, cu număröse vlstări familiari.

P. Manegut după ce să crede a fi răspuns întrebării ce și pune însuși: „ce suntem noi preoții?“ ne recomandă: „să fim cum au fost și antecesorii nostri, să ne mulțămim cu poziția noastră, să lucrăm îndoit și să păstrăm îndoit“ eu așa mai adauge: să păstrăm înmuit, numai să ne fie cu puțință!

Frumöse aceste principii, dară

parumise greu de practisat.

Pentru-că nime, nici P. Manegut nu pôte răsturna asertiunea mea, că pe când în trecut erau venitele preotului mai mari, érá recerințele mai puțin, pe atunci astăzi din contră acelea au scădut, érá acestea între cari eu, ca să me exprim și eu cu frasa P. Manegut: „înbrăcămintea mânilor“ (mănuși a la glacé) pe acestea nu le comput, — s'au înmulțit considerabil.

Apoi însuși P. Manegut tacsează venitul unui paroch în calculul mediu la suma de fl. 350. Așa să fie, ceea ce încă nu subscriu; este ore cu puțință ca preotul, ca atare și totodată și ca tată de familie în cele mai multe casuri, tôte numărösă, cu acest bagatel venit, carele este inferior chiar și unui păstor de vite, este cu puțință đic, să și pôta acoperi și cele mai necesari recerințe, ba, după principiul P. Manegut, să mai devină și capitalist?!

Consider de competenți a răspunde la acêsta întrebare, pe frații colegi din oficiu și cred, că răspunsurile lor nu vor fi positive.

În urma acestor din parte-mi premise sum ispitit a presupune, că m'ar întreba P. O. Domn protopresbiter N. Manegut sau pôte chiar și alți frați: ei bine, dar ce e de făcut, dacă calea crucei, a suferințelor și a așteptării vremei nu sunt acceptabile, și nu ducătöre la scop?

Îmi permit deci a răspunde.

Cu doi factori avem de a opera la rezolvarea problemei, carea este dotarea (salarisarea) preoției. Aceștia sunt: biserica și statul. Celei dintâi i lipsese puțință; celui de-al doilea bunăvoința. Așa susține P. Manegutu. Încât se referă la biserica și dau dreptate, căci și acêsta a avut aceeași sörte cu preoția sa. Nu trebuie, nu e permis însă să ne perdăm speranța de a störce dela al doilea factor (statul) însușirea, ce să đice că-i lipsese. Nu e permis, đic, căci motive juste sunt cu sufele, numai mijlöcele, prin cari să căștigăm acest favor dela acest factor potinte, să le eruăm și să le întrebuițăm cum va fi mai bine.

„Halb gewagt ist halb gemacht“, érá evangelia đice: „bate și ții se va deschide, cere și ții va da“.

Să cuteđăm deci, să batem la ușă să ni se deschidă, să cerem și va trebui să ni se dea, căci fii ai uneia și aceleiași mame suntem și noi ca și cialalți civi ai acestui stat.

Espedientul, care-l cred eu de ducător la scop ar fi deci: o reprezentăție cătră acest factor, emanată de cătră întréga preoție. Spre efectuarea unei atari reprezentățiuni bine motivată și subscrisă de întréga preoție arhidieceșană, ar fi necesar întrunirea acêsteia într'un congres preoțesc. În acest congres să fie, dacă nu toți preoții, atunci cele 35 protopresbiterate, cari compun astăzi arhidieceșă noastră, cel puțin prin câte 5—10 preoți, din fie-care tract, înfrunte cu respectivii șefi tractuali reprezentăți.

Preparativele pentru întruparea unui atare congres să se concređă unui comitet cu locuința în Sibiiu.

În ce chip să se compună acea reprezentățiune, pe ce cale ar fi să se promoveze la locul seu, acêstea sunt întrebări, a căror deslegare cade în competența acelu congres.

Nu voiu lua în nume de rău ori cari vor fi reflecșiunile, la cele aci de mine sulate.

Sadu, în 12 Decembre, 1895.

Ioan Popovici,
paroch gr-or.

Noutăți.

Învitare la petrecerea de dans, ce o vor arangia damele române din Lipova, în favorul copiilor sëraci dela scölele române din loc, în 7/19 Ianuariu 1896, în sala hotelului „Archiducelui Iosif“. Pentru comitetul arangiator: Ecaterina Scalla, presidentă.

Elena V. Hamsea, casieră. Începutul la 8 ore sara. Biletul de persoană 1 fl., de familie (3 membrii) 2 fl. Oferte și suprasolviri maritimöse, să primesc cu mulțămită la adresa dömnei casiere Elena V. Hamsea, în Lipova (Lippa) și să vor cuita pe cale diaristică.

* * *

Necrolog. Pavel Milovan, notariu cercual în Mândruloc, ca soț; Valeriu și Aurora Milovan ca fii; Liviu Rațiu și Paula Rațiu măritată Crăciun ca frate resp. soră; Adrian, Livia, Octavia și Aurelia P. Desean măritată Ștefănuțiu, ca nepoți resp. nepöte, precum și în numele tuturor consăngenilor și a cunoscuților, cu inima frântă de durere anunțăm încetarea din viață a mult iubitei și în veci neuitatei nostre soție, mamă, soră, mătușe și cumnată *Irina Milovan* nasc. *Rațiu*, carea după o scurtă suferință și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 11 ore sara la 10/22 Decembre a. c. în al 48-lea an al etății și al 29-lea al căsătoriei sale. Rămășițele pămëntesci ale scumpei decedate se vor aședa spre odihnă eternă după ritual sfintei biserici gr-or. române în 12/24 Dec. a. c. la 3 ore după amăzi. Fie-i țerina ușöră și memoria eternă.

* * *

Notele de stat 1 fl. v. a. se primesc în circulație ca plată numai până la finea anului, adecă până în 31 Dec. n. 1895. De aici încolo, până la 30 Iunie 1896, se vor primi ca plată numai la casele statului. Érá după termenul acêsta, până la 31 Dec. 1899, se vor rescumpéra numai pelângă petiție. — Facem înca odată atenți pe cetitorii nostri, că piesele de bani de câte 20 cr. și de câte 4 cr. se mai primesc în aceeași valöre la casele statului și la officii, ca plată numai până la finea anului curent. După termenul acêsta statul nu le mai rescumpéra. Piesele de câte 10 cr. nu sunt încă revocate. Decamdată ele circuléză și mai departe.

* * *

Din sclav milionar. Trăiesce în Chicago un individ cu numele Bates Levits, care s'a născut din părinți sclavi. Acuma e de 70 ani. În anul 1861 a intrat ca lucrător de đi în o fabrică și de atunci până de present și-a agonisit o avere de 10 miliöne. Nu dispune de nici o cultură intelectuală, duce un mod de viață tare simplu, face însă multe fapte umane și frumöse unde numai i-se dă ocaziune.

* * *

Starea sanitară a moștenitoriului de tron. Francisc Ferdinand, moștenitoriul de tron, petrece de mai mult timp în orașul Cairo din Egipt, unde clima e mai blândă și mai priinciosă sănătății sale sdruncinate. Pe đi ce merge însă șosesc sciri tot mai triste despre el, morbul să agraveză în continuu și prin urmare are lipsă de seriöse îngrijiri.

* * *

Un teatru de femei. În Londra se proiecteză un teatru, la care să constee întreg personajul numai din femei, și ca privitori numai singur femeilor să le fie permis să ia parte. Teatrul va avé misiunea să represinte direcția nouă și să lucre pentru emanciparea femeilor.

* * *

Principe profet. Carol, principele din Dania, care dela natură e mare spiritist, și a spus vederile sale, cu privire la viitorul marei prinsese Olga, flica de curënd născută a țarului Nicolae.

Auđind țarul despre profeția acêsta, a căutat a ajunge în posesiunea ei. După ziarul „Society“ principele Carol a profețit un viitoriu nefericit ținerei prinsese și vestea acêsta i-a aruncat pe părinții ei într'un doliu profund. Profeția e următorea: „Deörece la nascerea marei prinsese Olga, Jupiter era tocmai răsărind, érá Neptun strălucia pe cer, marea prinsesă va fi de o statură mijlocie, va avea un păr brunet și puțin creț, ochi negri și față rotundă. Nu va fi de tot frumösă, dar foarte dragălașe și cu spirit. Calități inimei și a sufletului vor fi cât se pôte de nobile. La etatea de un an va suferi de un morb greu; anul al treilea, patrulea, șaselea și septelea încă vor fi critici și e întrebare, dacă va ajunge etatea de opt ani. Dacă trece preste anul al optulea atunci mai trăiesce 20 de ani: la anul al 29-lea sau al 30-lea de sigur va muri“.

Nr. 545/894

221] 3-3

CONCURS.

Prin rezoluțiunea Preaveneratului Consistoriu Archiepiscopalean dno 9 August a. c. Nr. 4089 B. anulându-se alegerea de paroch, s'evârșită la 3 Aprilie a. c. pentru parochia de clasa a III-a Boroșneul mic, prin acesta se descrie din nou concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post dau la olaltă suma de 427 fl. 50 cr.

Reflectanții au a-și asterne cere-rile concursuale, instruite conform normelor în vigôre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Trei scaunelor în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Brețcu, 23 Novembre 1895.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 1038/1895 com. [223] 1-3

CONCURS.

Prin acesta escriu concurs pentru cinci posturi de practicanți adminis-trativi, devenite vacante în comitatul Sibiiului, cu următoarele salare:

- 1 anual 600 fl. v. a.
- 2 anual 500 fl. v. a.
- 3 anual 300 fl. v. a. plus pentru fle-care 60 fl. v. a. ca telut de quartir.

Doritorii de a reflecta la vre unul din aceste posturi au se-și înainteze

rugările lor instruite conform literei d, §-ul 3 art. de lege I din 1883, res-pective conform alineatului ultim, a §-lui 5 din acea lege, cel mult până în 10 Ianuarie 1896 st. n. la mine.

Sibiiu, în 23 Decembre 1895 n.

Dela comitele Sibiiului etc.

Thalmann m. p.,
comite.

Nr. 285/1895 [122] 3-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de pa-roch în parochia Boholt de clasa a III în protopresbiteratul Geôgiului I, se descrie de nou concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 416 fl. 50 cr.

Informațiuni mai de aprôpe de-spre starea acestei parochii se pot lua dela comitetul parochial din aceea comună și dela oficiul protopresbi-teral.

Concurenții au a-și adresa peti-țiunile instruite conform normelor în vigôre la subsemnatul oficiu proto-presbiteral în termenul deschis.

Hondol, 21 August 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geô-giului în conțelegere cu comitetul pa-rochial concernent.

Vasiliiu Pipoș,
protopresbiter.

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceesane se află de vëndare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat fl. 15	15
Chiriacodromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat	12
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin	18
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg.	20
Octoich mic, neleg. fl. 60 cr. leg.	75
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat	75
Proscomidia altariului	25
Penticostariu neleg. fl. 8, leg.	10
Rânduiala la sfințirea bisericelor	250
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat	25

II. Cărți scolare.

Abedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg.	24
Abedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat	25
Abedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg.	25
Abedar magiar-român, de N. Putnok leg.	20
Aritmetica, de P. Dima	32
Abedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. =	45
Aritmetica după Lurz	20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. =	35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă. nel. cr. 30 leg.	40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg.	30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată	70
Catechism de M. Toma	30
Catechism bogat	50
Cărticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă	15
Comput de Ioan Popescu	120
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă	2
Compendiu de drept canonic ediție nouă	3
Conducător la Abedar de I. Popescu	10
Culegere de cântecenaționale	25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnok partea I. = 70 II.	1
Carte de cântări bisericesci pentru copii	12
Curs de limba magiară de Molnar I. II. III. a	20
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg.	20
Chemia elementară de Vlaicu	80
Chemia anorganică de Filipescu	80
Drepturile și datorințele civile	20
Elemento de Geografia de Zacharia Boiu	30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu	30
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu	30
Elemente de Fisică de I. Dariu	30
Fisica de Făgărășan	40
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. =	24
Geografia pentru scôl. poporale de I. Dariu leg.	35
Geografia pentru scôl. poporale de Moldovan & Făgărășan	30

Geografia pentru scôlele medii de Moldovan & Făgărășan I.	120
Geografia pentru scôl. medii de Moldovan & Făgărășan II.	50
Geografia pentru scôlele medii de Făgărășan & Bârsan II.	1
Gramatica română de I. Dariu	25
Gramatica limbi magiare de Crișan & Putnok	1
Istoria biblică pentru scôl. poporale	30
Istoria biblică pentru scôlele medii	55
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II.	3
Isagogia de Dr. Ilarion Pușcariu	150
Istoria bisericescă ptru scôl. pop.	35
Istoria bisericescă pentru scôlele medii I. II.	1
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop.	25
Istoria Ungariei de S. Moldovan	26
Istoria Ungariei pentru scôlele secundare de V. Goldiș	80
Istoria universală pentru scôlele secundare de V. Goldiș	1
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I. = 50 II. =	60
Istoria literaturii române de Lazariciu	1
Legendar român de V. Petri	50
Legendar magiar român de N. Putnok	30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă	40
Mărturisirea ortodocșă	120
Pastorală veche	1
Pastorală nouă	150
Pomăritul de D. Comșa	1
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu	1
Psichologia empirică de I. Popescu	2
Teologia dogmatică	1
Teologia morală	150
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnok	70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea	250
Istoria biser. politico-naționale	1
Enchiridion sau carte manulă de canone	4
Invățătorul și poporul de Marienescu	50
Polemia contra Heliad	50
Calendariu pe anul 1895	30
Serisori apogetice	50
Sunete și resunete de Z. Boiu	50
Seriere sf. Ioan gură de aur	50
Vocabular român german	70
Anghira creștină (cuvântări) funebreale de T. V. Gheaja	150
Anecdote și glume de T. V. Gheaja	65
Antologie română de Manliu	175
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan	20
Cine ce face lui își face, comedie întrun act pentru tinerimea scolară	10
Codicele de Mateiu Voilean	80
Colinde de A. Marienescu	110
Compas românesc de P. Petrescu	50
Cuvântări funebreale de Z. Boiu	150
Crestomația română de I. Manliu	175
Date istorice de I. C. Pușcariu	2
Descănțele poporale de Marian	2
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu	250

Doine și strigături de St. Muntean	12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariș	80
În memoria lui G. Bariș peșii de G. Joandrea	20
Întrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span	1
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau	50
Lecciconul comunelor bisericesci din archidieceasă de Dr. Remus Roșca	1
Noul atac asupra scôlelor noastre.	25
Manual de drept cambial de I. Socaci	2
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan	20
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju	25
Poesii de Andreiu Murășan	150
Poetica română de I. Manliu	175
Povesci ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I - V	125
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu	75
Retorica și stilistica de I. Manliu	2
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi	15
Studiu din economia națională de P. Petrescu	40
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu	45
Stupăritul de C. Dimian	80
Vechia metropolie de N. Popea	150
Protocolele sinodale dela 1864-1893 tôte laolaltă	19
Protocolele congresuale dela 1868-1891 tôte laolaltă	760
Statut organic	25
Regulament pentru parochii	10
Regulament pentru organizarea provisorie a învățământului	10
Regulament pentru procedura matrimonială	20
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian	10
Regulament pentru afaceri interne congresuale.	20

IV. Tipărituri.

Budget còla	03
Catalog de clasă còla	02
Catalog de clasă broș. din 10 còle	30
Catalog de clasă broș. din 15 còle	45
Catalog de clasă broș. din 20 còle	55
Carte de evidență còla	03
Carte de evidență leg. din 30 còle	180
Carte de evidență leg. din 40 còle	210
Chronica scolară leg.	150
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta scòla còla	02
Conspecte protopopesci, pentru noucun.	05
Conspect despre comunele matre și filie còla	03
Conspect despre vizitarea scôlelor còla	03
Conspecte de catechisația còla	03
Conspecte scolare inv. (date statistice còla)	06
Conspecte prot. I. II. III. còla	06
Conspecte de absenții săptămânale și lunare còla	02

Contul capitalelor active còla	03
Estrase din protocolul botezaților, cununăților și morților esempl.	01
Matricula scolară còla cr. 2 legată din 50 còle	150
Inventare pentru averea bisericelor	10
Jurnal de casă còla	03
Jurnal de casă leg. 25 coli	165
Jurnal de casă leg. 30 coli	180
Obligațiuni ptru biserici esempl.	01
Protocolul cununăților còla	06
Protocolul bunei învoiri leg. din 50 còle	4
Protocolul parochial còla	06
Protocolul parochial leg. din 50 còle	450
Protocolul botezaților còla	06
Protocolul botezaților I. din 50 c.	450
Protocolul cununăților còla	06
Protocolul cununăților I. din 50 c.	450
Protocolul morților còla	06
Protocolul morților leg. din 50 c.	450
Protocol de esibite còla	03
Protocol de esibite I. din 30 còle	180
Protocol de esibite I. din 50 còle	250
Prot. de clasificățiune còla	02
Prot. de clasificățiune I. din 50 c.	150
Specificațiuni pentru nou cununăți còla	05
Testimonii scolare esempl.	02
Testimonii de religie	02

V. Icoane.

Icoana înmormântării domnului pe pânză	250
Icoana înmormântării domnului pe hârtie	50
Icoana celor trei Ierarchi pe hârtie	30
Icoana Evangeliștilor pe hârtie	50
Portret Șaguna	1
Portret Gozdu	1

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100	70
Libele de comput à 1 cr. 100	70
Libele de dictando à 1 cr. 100	70
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi 16 cr.	15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și cuadrate à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și	45
Tocuri (còde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata.	
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. miia de còle.	
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl.	
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl. 20 cutie constătatôre din 144 bucăți	
Tăblițe de petră bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata	
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri forte moderate.	
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata.	
Trăisti de scòlă pentru copii, chipuri pentru copii, Cîrcele, Văpșele și pensele, Hârtie sugativă.	
Calemare, Liniale, hârtie pentru stelagiu, Albume, Blocuri, Ținte de desam; totfelul de negrălă, tôte acestea cu prețuri forte moderate.	